

A SZAKDOLGOZATOK ÉRTÉKELÉSÉNEK TOVÁBBFEJLESZTÉSE

DR. SÁROSI HERBERT*—DR. HALÁSZ NORBERTNÉ*—DR. VECSEARNYÉS KÁROLY**

Az Élelmiszeripari Főiskolán valamennyi kiadott szakdolgozati téma a gyakorlati élethez kapcsolódik; vagyis az iparral kapcsolatos. A témákat az ipar vezető szakembereivel közösen gyűjtjük össze, azon céllal, hogy a hallgatók szakmai fejlődését, kritikai gondolkodását, ítélőképességének kifejlesztését elősegítse és felkészítse őket az üzemi életre, az üzemi problémák megoldására. A hallgatót a téma megoldásánál a témavezető, szakmai gyakorlattal rendelkező oktató és a konzulens, aki üzemi szakember, irányítja. A szakdolgozatot a témavezető és az opponens — aki általában vezető beosztásban dolgozó mérnök — értékeli.

A szakdolgozatok érdemjegye döntő jelentőségű az államvizsga eredményének kialakításánál. Éppen ezért igen fontos, hogy a dolgozatok értékelési folyamatánál az objektivitás, és különösen az egységes szempontok érvényesüljenek.

A szakdolgozatok opponálása az eddigiekben kiadott szempontok alapján, néhány mondatos indoklással történt. Ez a módszer lehetőséget adott a szubjektivitásra, mivel a dolgozatra adott egy jegy alapjául a különböző tanárok, külső szakemberek különböző értékrendje szolgált.

Véleményünk szerint a szubjektivitást csökkenteni kell és lehet, néhány külföldi főiskolán alkalmazott módszernek, a (főiskolai) tanár-kollégák tapasztalatainak és hat év elemző munka eredményeinek felhasználásával. Az előző szempontok szintéziseként, körülményeinkre alkalmazott értékelési módszerünket az alábbiakban ismertetjük.

Az opponálandó dolgozat az értékelés szempontjai szerint külön-külön pontokat kap, amelyeket előre megszabott értéktartományból választ ki a bíráló. Az értéktartományokat a szempontok fontossága határozza meg. Az intézetünkben egységesen kialakított követelményeknek, valamint képzésünk jellegének megfelelően javasoljuk, hogy az értékelésnél a következő szempontokat, illetve értéktartományokat vegyük figyelembe. Az értékelés egyes szempontjainál az elbírálás megkönnyítése céljából a maximális pontszám kritériumait tüntettük fel.

Az értékelés szempontjai

1. Külső forma:

- formai megoldása kiváló, világos, logikus,
- tetszetős kivitel, átütés, radírozás-mentes,
- tagolt, a fontos részek kiemelve,
- küllemi hiányosság nem észlelhető.

2—6 p.

* Élelmiszeripari Gépek és Műveletek Tanszék

** Technológia Tanszék

2. Kifejezőkészség, helyesírás: 2—8 p.
 — magyaros mondat szerkesztés, gördülékeny fogalmazás,
 — helyes szakmai nyelvezet használata,
 — helyesírási hibáktól mentes.
3. Ábrák minősége: 2—8 p.
 — az ábrák érthetőek, szakszerűek,
 — a grafikonok egyértelműek, a mérési eredmények jelölve,
 — a mértékegységek helyesek.
4. A dolgozat szerkezete és felépítése: 5—12 p.
 — kellően tagolt,
 — az irodalmi (elméleti) rész arányos a kísérleti résszel,
 — az eredmények és következtetések kiemelve,
 — szisztematikus anyagfeldolgozás jellemzi.
5. A részletek kimunkálásának mértéke: 5—12 p.
 — a részletek kidolgozása arányos,
 — módszertanilag is kiváló,
 — minden részlet tökéletesen kidolgozott, *önálló* munka.
6. Tárgyi helyesség (szakmai helyesség, módszer): 10—18 p.
 — tárgyi (szakmai) tévedéseket nem tartalmaz,
 — vizsgálati módszerei helyesek,
 — meglátásai egyértelműek,
 — vizsgálati eredményei hitelt érdemlőek,
 — kísérletei helyesen értékelték,
 — módszerei között áttekinthető elkülönítést alkalmaz.
7. A téma kidolgozása (megértése), a témában felvetett probléma *önálló*, helyes megoldása: 20—36 p.
 — a témában kitűzött feladat átgondolt,
 — önállóan, magas színvonalon megoldott,
 — szisztematikus anyagfeldolgozás jellemzi,
 — tartalmi és formai megoldása kiváló, világos, logikus,
 — a dolgozat az ipar számára fontos információkat szolgáltat,
 — munkája a gyakorlatban alkalmazható javaslatokat ad,
 — a kapott eredményeket az élelmiszeripar szempontjait figyelembe véve értékeli,
 — a dolgozat felépítését és tartalmát tekintve eléri a jó szakmai publikáció színvonalát.

A dolgozatra adott összpontszámból, az érdemjegyeket az alábbi táblázat alapján alakíthatjuk ki:

jeles (5), ha a pontok összege	92—100
jó (4), ha a pontok összege	80—91
közepes (3), ha a pontok összege	65—79
elégséges (2), ha a pontok összege	57—64 között
elégtelen (1), ha a pontok összege	56 alatt van.

Az érdemjegy — összpontszám megfeleltetést ez alkalommal is az intézetben egységesen kialakított követelményeknek megfelelően végeztük el.

Véleményünk szerint a szakdolgozat bírálatának ez a módja objektív, egy intézetben belül kialakított követelményeknek egységesen megfelelő érdemjegy kialakítását biztosítja a különböző opponensek és különböző dolgozatok esetén is.

Ennek jelentősége a napjainkban bevezetésre került, komplex államvizsga rendszerrel szerzett államvizsga-eredmény reális kialakítása miatt fokozódik.

Javasoljuk ezen értékelési rendszer megvitatását az ipari szakemberek bevonásával is.

IRODALOM:

1. *Vecsernyés K.*: Szaktechnikusképzés a Szegedi Felsőfokú Élelmiszeripari Technikumban Baromfiipar, 11, 525, (1968)
2. *Dr. Ertl I.—Dr. Prezenszki J.*: A diplomatervek és az oklevelek problémái. Felsőoktatási Szemle, 5, 140 (1969)
3. *Vecsernyés K.—Paczolay M.*: A szakdolgozatok elemző vizsgálata (1965—1971). Tudományos Közlemények, 2, 13, Élelmiszeripari Főiskola, Szeged, (1973)
4. *Dr. Sárosi H.—Dr. Halászné:* A szakdolgozatok értékelésének és a hallgatói jellemzéseknek objektívebbé tételéről. Tudományos Közlemények, 3, 25, Élelmiszeripari Főiskola, Szeged (1973)

DEVELOPMENT OF THE EVALUATION OF THESES

H. Sárosi, M. Halász and K. Vecsernyés

In the interest of uniform and objective evaluation, a points method is proposed for the grading of theses. Points would be awarded from seven aspects. A table has been developed from which these gradings may be established according to the total number of points.

WEITERENTWICKLUNG DER BEWERTUNG DER FACHARBEITEN

H. Sárosi, M. Halász, K. Vecsernyés

Die Verfasser empfehlen zur Gestaltung der Note für eine Facharbeit im Interesse der einheitlichen und objektiven Beurteilung eine Punkt — Methode. Die Bewertung mit Punkten erfolgt nach sieben Gesichtspunkten. Es wurde eine Tabelle entwickelt, aus der — nach der für die Arbeit gegebenen Gesamtpunktzahl — die Note festgestellt werden kann.

ДАЛЬНЕЙШЕЕ СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ МЕТОДА ОЦЕНКИ КУРСОВЫХ РАБОТ

Х. Шароши—Н. Халас—К. Вечерниш

В интересах единой и объективной системы оценки курсовых работ авторы рекомендуют очковой метод. Количество очков определяется на основе семи показателей. Авторы составили таблицу, с помощью которой по общему числу полученных очков производится оценка работы.